

e

ERASMUS+
MAGAZINE
2023

**35 JAAR
ERASMUS+**

**Waar heeft
het jou
gebracht?**

**Inclusie bij Schakelklas
Westland door ervaringen
in Spanje**

ERASMUS GOES GREEN

**Hoe kunnen we projecten
duurzamer uitvoeren?**

enriching
lives,
opening
minds

ERASMUSPLUS.NL

INHOUD

WEGWIJZER

- ALLE SECTOREN
- PRIMAIRE VOORTGEZET ONDERWIJS
- MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS
- HOGER ONDERWIJS
- VOLWASSENEDUCATIE
- JEUGD- EN JONGERENWERK
- SPORT

03 Voorwoord

04 Terugblik 35 jaar Erasmus+

05 Terugblik European Year of Youth

06 PORTRRET Lem van Eupen, Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training

07 PORTRRET Rik Peelen, president Erasmus Student Network (ESN) Nederland

08 Impactverhaal iSK Westland past kennis uit Spanje toe met Oekraïense vluchtelingen

10 Portret Michael Breeveld, Erasmus+ & Roberto Breeveld, Limers College

11 Portret Brigitte Visser, onderwijsorganisatie KPOA

12 Impactverhaal Erasmus goes green

Nieuw in 2023: Erasmus+ Sport

25

'Buitenlandervaring is een must voor eigen groei'

22

14 In het kort

16 Portret Stanley Pattiasina, Youth for Mobility en Europeer

17 Portret Juliska van Rossum, Rijksdienst Caribisch Nederland

18 Impactverhaal Afstandsonderwijs met AR in het maritieme beroepsonderwijs

20 EITA Nederlandse Winnaars van de European Innovative Teaching Award

21 Training and cooperation activity Ga mee naar een Europese bijeenkomst van Erasmus+!

24 Impactverhaal Ervaringsverhaal Levvel MEE

25 Nieuw in 2023 Mobiliteitsprojecten voor breedtesport

26 Europese netwerken en platforms Ontdek wat er nog meer mogelijk is in Europa!

28 Colofon

Martine Wierenga
(Hoofd International Office bij Erasmus Universiteit Rotterdam)

'We moeten ervan uitgaan dat je binnen Europa duurzaam reist'

12

Ga mee naar de Europese training van Erasmus+!

21

Jongeren zijn de grootste doelgroep van het programma Erasmus+. Het European Year of Youth bood in 2022 een uitgelezen kans om extra aandacht te geven aan hun stem en om samen te werken aan een betere toekomst die groener, inclusiever en digitaler is. We hadden dit jaar extra budget om mooie initiatieven te kunnen financieren, bijvoorbeeld op het gebied van jongerenparticipatie. Een goed voorbeeld daarvan is het project Levvel MEE, waarbij jongeren in de jeugdzorg hun ervaringen delen. Je leest er meer over in dit magazine.

Ons programma bestaat nu 35 jaar en we hebben daar op allerlei manieren uitgebreid bij stilgestaan. Zo hebben we het gevierd met verschillende jubileumactiviteiten en is er een speciale herdenkingsmunt geslagen bij de Koninklijke Nederlandse Munt. Verder hebben we een portrettenserie gemaakt van mensen die op de een of andere manier betrokken zijn (gewest) bij het programma. Wat heeft Erasmus+ ze gebracht? Op welke manier heeft het programma bijgedragen aan de ontwikkeling van hun organisatie? Of aan hun persoonlijke groei? En waar hopen ze over 35 jaar te zijn?

In de verhalen zien we terug wat we al wisten: de impact van Erasmus+ is groot. Ook de komende jaren willen we impact blijven maken in internationale projecten, met de focus op de prioriteiten duurzaamheid, inclusie en digitalisering. In dit magazine vind je inspirerende voorbeelden waarin deze prioriteiten goed naar voren komen. Zoals Schakelklas Westland, waar leerkrachten de kennis vanuit job shadowing in Spanje toepassen met Oekraïense vluchtelingen op hun Taalvriendelijke School. Maar ook Erasmus Goes Green, waarbij is onderzocht hoe we onze mobiliteiten verder kunnen verduurzamen.

Goede voornemens voor 2023 zijn er genoeg. Extra mooi is het dan ook dat we in 2023 starten met een nieuwe subsidielijijn voor mobiliteitsprojecten in de breedtesport. We kijken er enorm naar uit om alle impact van zowel lopende als nieuwe projecten te zien en ervaren.

Lem van Eupen
Directeur Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training

Joanneke de Waal
Hoofd Nationaal Agentschap Erasmus+ Jeugd en European Solidarity Corps

Erasmus+ is het Europees subsidieprogramma voor onderwijs, training, jeugd en sport. Het doel van het programma is een bijdrage te leveren aan economische groei, werkgelegenheid, gelijke kansen en inclusie in Europa. Het programma wil zo veel mogelijk mensen de kans bieden om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij en de arbeidsmarkt, door het ontwikkelen van hun vaardigheden en competenties. Daarnaast helpt Erasmus+ met internationale samenwerking de kwaliteit van onderwijs en training én van het jeugd- en jongerenwerk in Europa te verbeteren.

Bekijk alle subsidiemogelijkheden op erasmusplus.nl

2022: Erasmus+ bestaat 35 jaar!

Het Europese programma voor onderwijs, training, jeugd en sport Erasmus+ bestaat 35 jaar! De Nationale Agentschappen Erasmus+ vierden dit met verschillende jubileumactiviteiten, een herdenkingsmunt en een portrettenserie van mensen die op de een of andere manier betrokken zijn (gewest) bij het programma.

Faces of Erasmus+

In deze portrettenserie vertellen diverse betrokkenen bij het programma hun verhaal. Wat zijn hun ervaringen? Wat heeft het hen gebracht? Op welke manier heeft Erasmus+ bijgedragen? En waar hopen ze over 35 jaar te zijn? 35 jaar Erasmus+ betekent 35 verhalen en ervaringen.

De speciale serie Faces of Erasmus+ bekijken? Scan de code!

Ervaringen, inspiratie en feest!

De Nationale Agentschappen blikken met genoegen terug op de gezellige bijeenkomsten om samen de 35ste verjaardag van het programma te vieren. Voor velen waren de jubileumevents de eerste gelegenheid in twee jaar tijd om elkaar weer fysiek te ontmoeten, ervaringen uit te wisselen en inspiratie op te doen tijdens een van de vele workshops. Uiteraard eindigde ieder evenement met een feestelijke netwerkbordel.

Herdenkingsmunt van Erasmus+

Bij de Koninklijke Nederlandse Munt in Houten is een bijzondere herdenkingsmunt geslagen. Aan de ene kant staat de bekende twee euro tekening en aan de andere kant een afbeelding van Desiderius Erasmus. Hij schreef ooit: 'Heel de wereld is mijn vaderland. Ik wil een wereldburger zijn, of beter gezegd: een niet-burger.' Niet voor niets is Erasmus de inspiratiebron en naamgever van het programma. Minister Robbert Dijkgraaf van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft de officiële Erasmus+ herdenkingsmunt in ontvangst genomen tijdens zijn bezoek aan Nuffic.

De Herdenkingsmunt van Erasmus+ bekijken? Scan de code!

2022: EUROPEAN YEAR OF YOUTH

Aandacht voor een betere toekomst van Europese jongeren

European Year of Youth 2022 was hét jaar om extra aandacht te geven aan de stem van jongeren en te werken aan een betere toekomst die groener, inclusiever en digitaler is. Nationaal Coördinator European Year of Youth Floris Muller blikt terug en geeft tips.

Floris ziet dat het betrekken van jongeren al op veel plekken speelt. "Met onze activiteiten hebben we geprobeerd daar een extra stimulans aan te geven en partijen te verbinden die bezig zijn met hetzelfde doel. In de toekomst willen we de diverse initiatieven verder verbinden om van elkaar te leren en elkaar te versterken."

Tips van Floris:

1. Praat mét jongeren in plaats van óver jongeren.
2. Werk samen: maak gebruik van elkaars kennis zodat je niet opnieuw het wiel hoeft uit te vinden.
3. Focus op wat goed gaat en versterk dat. Ga niet alleen uit van problemen, maar heb ook aandacht voor positieve ontwikkelingen.

Een greep uit de activiteiten in 2022:

- Jongerenparticipatiesessie met de gemeente Eindhoven: netwerkevenement voor organisaties in jongerenwerk én actieve jongeren.
- 'VER_ander' conferentie samen met NJR (Nationale Jeugdraad): conferentie over inclusieve jongerenparticipatie voor beleidsmakers en jongerenwerkers.
- Festival 'Je bent jong' en je wilt wat: allerlei activiteiten voor (ruim 500) deelnemers om ze te inspireren en klaar te stomen voor de toekomst.
- Festival 'Next Step Europe': een festival om jongeren de mogelijkheden van Europese programma's te laten ervaren.
- Worklabs waarin jongeren hun dromen kunnen uitwerken tot concrete projecten.
- Jongerenraad samen met NJR twee dagen waarin jongerenraden uit heel Nederland elkaar ontmoeten, elkaar leren kennen en met en van elkaar leren.

"In de toekomst willen we diverse initiatieven verder verbinden om van elkaar te leren en elkaar te versterken."

Floris Muller

Joanneke de Waal, Hoofd van Erasmus+ Jeugd en European Solidarity Corps

"Het European Year of Youth betekende ook vanuit onze programma's extra aandacht voor jongerenparticipatie. We hebben organisaties en beleidsmakers gestimuleerd na te denken over de vraag hoe zij de stem van jongeren kunnen laten terugkomen in hun organisatie of besluitvorming. Dit jaar, maar ook in de toekomst. Het European Year of Youth is er ook om jongeren zelf te helpen actieve en betrokken burgers te worden. We hebben zoveel mogelijk jongeren inzicht proberen te geven in de mogelijkheden om op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau hun stem te laten horen. Of om op een andere manier hun steentje bij te dragen en in actie te komen. Ook was er extra budget om mooie initiatieven te kunnen financieren."

Meer weten over het European Year of Youth? www.njr.nl/eyy

naam: Lem van Eupen

werkzaam als: directeur van het Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training

"In een internationale omgeving leer je relativeren. Dat heb ik zelf ervaren toen ik tijdens mijn studie onderzoek deed in het Chileense Santiago. Na zo'n context kijk je bij terugkomst heel anders naar je eigen land. Nu was dit behoorlijk extreem, maar ook dicht bij huis, kleinschaliger of digitaal heeft al veel effect. De coronapandemie heeft onbedoeld ook een enorme impuls gegeven aan de online mogelijkheden en dat is fantastisch. Tegelijkertijd overtreft niets de fysieke ervaring van een andere omgeving. Geuren, kleuren en smaken zijn anders en die klik je niet weg. Je zit daar 24 uur per dag middenin.

In de afgelopen 35 jaar is veel gebeurd. Als ik kijk naar de laatste jaren vind ik het vooral bijzonder dat Erasmus+ in 2014 is ontstaan uit vijf afzonderlijke programma's. Die samenvoeging heeft veel betekend voor de uitvoering in Nederland. We leren van elkaar tussen de sectoren en dat is minder goed mogelijk als iedereen afzonderlijk was gebleven. Samen zijn we meer dan ieder apart.

Ik zou graag zien dat Erasmus+ zich nog meer gaat richten op een leven lang ontwikkelen. Onderwijs geeft een goede basis, maar na het initiële onderwijs komt nog een heel leven van leren. In je werk bijvoorbeeld met learning on the job, maar ook met opleidingen, trainingen en coaching. Ik zou het goed vinden als die lijn nog meer doorloopt. Dat het normaal is dat iedereen in het leven blijft bijleren, ook in een internationale omgeving."

Lees het hele interview met Lem hier:

naam: Rik Peelen

werkzaam als: voorzitter van Erasmus Student Network (ESN) Nederland

"Ik ben nu vijf jaar actief bij ESN. ESN is de grootste internationale studentenvereniging in Europa. Ons internationale netwerk heeft nu 20.000 vrijwilligers in 41 landen. We zijn er voor iedere internationale student, niet alleen studenten van Erasmus+. In 2017-2018 ben ik met Erasmus+ naar Slovenië en Rome gegaan. Door die ervaring weet ik hoe moeilijk het kan zijn om alleen naar het buitenland te gaan. ESN heeft mij daar geholpen en toen ik na een jaar terugkwam naar Nederland, wilde ik iets terugdoen voor internationale studenten die hiernaartoe komen.

Erasmus+ brengt veel mogelijkheden, zowel op persoonlijk als professioneel gebied. Het is een heel avontuur in het buitenland en je bent een ander mens als je terugkomt. Je hebt internationale competenties en vaardigheden ontwikkeld, plus nieuwe vriendschappen gekregen over de hele wereld. Je gaat niet alleen studeren in buitenland, maar je ontwikkelt je ook als persoon. Voor veel mensen is het een levensveranderende ervaring.

Ik hoop dat er over 35 jaar een internationaal wereldprogramma is, ook met mogelijkheden buiten de programmalanden en buiten Europa. Dan zijn er echt geen grenzen meer en kun je als student overal naartoe. Ook hoop ik dat Erasmus+ dan nog meer een begrip is als programma met vele gezichten en vele facetten, ook stages bijvoorbeeld en niet alleen studeren. Erasmus+ verbindt iedereen, ongeacht afkomst en achtergrond. Hoe verschillend je ook lijkt: er is altijd een connectie te vinden."

Lees het hele interview met Rik hier:

Schakelklas Westland past kennis uit Spanje toe met Oekraïense vluchtelingen

‘Taalvriendelijke ervaringen delen in heel Europa’

Leerkrachten van Schakelklas Westland deden in Spanje inspiratie op bij een Taalvriendelijke School. De kennis die ze daar hebben opgedaan, passen ze direct toe in de klas. Deze kennis is nu extra waardevol met de komst van de vele vluchtelingen uit Oekraïne.

Huib van Koeveringe was een van de leerkrachten die meeding naar Spanje. Hij is nu schoolleider op Schakelklas Westland, een basisschool die kinderen ontvangt van 4 tot en met 13 jaar die de Nederlandse taal nog moeten leren. “We leren de kinderen Nederlands te spreken en begrijpen en besteden aandacht aan de normen en waarden in Nederland. Gemiddeld zijn de kinderen anderhalf jaar op onze school. Daarna stromen ze door naar het regulier onderwijs.”

Op de school hebben ze internationale leerlingen in onderbouw, middenbouw en bovenbouw. “Veel leerlingen met een rugzakje”, vertelt Huib. “Ze zijn gevlucht en hebben vaak oorlog meegemaakt. We willen ze klaarstomen voor regulier onderwijs. Enkele jaren geleden wilden we ze zo snel mogelijk Nederlands leren door op school alleen Nederlands te spreken. Om een nieuwe taal te leren, heb je echter ook je eigen moedertaal nodig. Door ze van alles in hun eigen taal te laten doen, leg je ook de link naar hun eigen land. Dat biedt veiligheid.”

“We leren de kinderen Nederlands te spreken en begrijpen en besteden aandacht aan de normen en waarden in Nederland.”

Huib van Koeveringe

TAALVRIENDELIJKE SCHOOL

Meertaligheid heeft een belangrijke plaats binnen de school. Huib: “We willen een ‘Taalvriendelijke School’ zijn die de taal en cultuur van de kinderen omarmt, waardoor zij echt mogen zijn wie ze zijn. Diversiteit vinden we een verrijking op school. Je ziet dat ook terug in de samenleving.” Via Erasmus+ gingen drie leerkrachten kijken bij een Taalvriendelijke School in Spanje. Huib: “Op de Spaanse school ontmoetten we een enthousiast team met veel begrip voor elkaar. Alles liep heel harmonieus en iedereen wilde elkaar helpen. We hebben ideeën en methodieken uitgewisseld en konden de opgedane kennis direct toepassen in onze eigen lespraktijk.”

GEDRAGSPROBLEMEN DOOR TRAUMA'S

Door trauma's hebben sommige kinderen gedragsproblemen en Huib zag dat ze daar in Spanje relaxt mee omgaan. “Ze lieten een leerling soms even gaan en die kwam na een tijdje vanzelf terug. Niet gespannen omgaan met dit gedrag was voor ons echt een eyeopener.” Het internationale aspect van het project heeft volgens Huib toegevoegde waarde.

“Op onze school zijn nu ook elf leerkrachten uit Oekraïne aan het werk. Ook zij voelen zich welkom en geaccepteerd.”

Huib van Koeveringe

“Op een andere school in een ander land zie je niet alleen een andere aanpak, maar ook een andere cultuur en een ander onderwijsconcept. Je kunt je eigen waarden en visie toetsen. Die kennis is onbetaalbaar.”

In korte tijd groeide de school van vijftig naar bijna tweehonderd kinderen, vooral door de instroom van Oekraïense vluchtelingen. “Op onze school zijn nu ook elf leerkrachten uit Oekraïne aan het werk. Ook zij voelen zich welkom en geaccepteerd. We bieden meer veiligheid door het Spaanse gedachtengoed te implementeren in onze school. Zo hangt er nu op elke klasdeur een welkomsgroet in iedere taal die er in de klas wordt gesproken. Ook begroeten de leerkrachten de leerlingen in hun eigen taal. Ze krijgen een gevoel van acceptatie wanneer ze de leerkrachten zien stuntelen in een andere taal. Het is meer gelijkwaardig. We kunnen de leerlingen beter opvangen door de ervaringen in Spanje.”

Hoe maak jij jouw project inclusief?

Inclusie is een van de prioriteiten van het programma Erasmus+. In een diverse, inclusieve samenleving krijgt iedereen de kans zich te ontwikkelen, ook jongeren en volwassenen uit ondervertegenwoordigde en kwetsbare groepen. Weten hoe jij jouw project inclusief kunt maken? Laat je inspireren door tips uit de praktijk:

TIP #1 Richt je extra op doelgroepen die zich minder aangesproken voelen.

TIP #2 Laat je niet tegenhouden door ‘beren op de weg.’

TIP #3 Ga vooraf op bezoek bij je partnerorganisaties, om zelf te ondervinden waar deelnemers met een extra ondersteuningsvraag tegenaan kunnen lopen.

Meer informatie, voorbeelden en tips? Download het Erasmus+ E-zine Go Inclusive:

namen: Michael Breeveld & Roberto Breeveld
werkzaam als: Michael Breeveld, programmabeheerder Erasmus+ & Roberto Breeveld, coördinator internationalisering bij Liemers College

Roberto: Wij zijn tweelingbroers en hebben veelal dezelfde interesses. Het zit ook in de familie: iedereen reist veel, van jong tot oud. We willen naar buiten kijken, de wereld beter begrijpen en uitleggen aan leerlingen.

Michael: Ik wist al snel dat ik iets wilde met internationalisering. Op de school waar ik werkte, heb ik de stoute schoenen aangetrokken en ben met een klein project naar de directeur gegaan. Uiteindelijk ben ik coördinator geworden.

Roberto: Bij Michael zag ik eTwinning en daar ben ik ook mee begonnen. Ik kon vervolgens naar Finland en dat was een superervaring. Je moet dat een keer meemaken als docent. Inmiddels ben ik eTwinning-ambassadeur. Bij internationale projecten zie je leerlingen groeien. Niet alleen in competenties, maar ook als persoon. Het geeft vernieuwde motivatie en ze leren meer dan het lesprogramma. Daar hebben ze hun hele leven wat aan.

Michael: Het is ook burgerschapsonderwijs. Bij internationale projecten gaat het niet om cijfers, maar om persoonlijke ontwikkeling. Erasmus+ biedt daar mogelijkheden voor. Ik vind het belangrijk dat iedereen een internationale ervaring kan hebben. Het bereidt je op jonge leeftijd voor op een internationale samenleving.

Roberto: Ik vind Erasmus+ een inclusief programma voor jong en oud. Alle leerlingen hebben de keuze om iets te doen, want iedereen kan mee. Het is een ervaring voor het leven.

Michael: Ik ben het helemaal eens met het inclusieve aspect van Erasmus+. Iedereen kan meedoen. Dat maakt het mooi maar het is ook een uitdaging om er tijd voor te vinden als docent, want er komt veel op ze af. Dat betekent helaas nog te vaak dat ze veel in hun eigen tijd moeten doen. Gelukkig krijg je er ook veel voor terug.

Lees het hele interview met Roberto en Michael hier:

naam: Brigitte Visser
werkzaam als: directeur bestuursbureau bij onderwijsorganisatie KPOA

"Internationalisering begon bij ons met een studiereis naar Zweden in 2018. We waren toen nog niet op de hoogte van het bestaan van Erasmus+. Het bezoek was leuk en interessant voor schoolleiders, maar we zagen dat het nog leuker en interessanter zou zijn voor leerkrachten. Op dat moment vonden we de weg naar Erasmus+ en in 2019 hebben we zo een reis kunnen organiseren voor leerkrachten.

Met de reizen halen we niet alleen kennis uit het buitenland. We bevorderen ook de verbondenheid binnen onze stichting. Als je met elkaar op reis gaat, stoppen de gesprekken niet om vijf uur. We zien dat dit goed is voor de verbondenheid tussen scholen. We willen bovendien dat onze leerlingen wereldburgers worden en daarvoor moeten onze leerkrachten wereldburgers zijn. Met Erasmus+ kunnen ze het ervaren en de opgedane kennis toepassen in het onderwijs.

De wereld wordt steeds kleiner en we willen onze leerlingen opvoeden met dat besef. We willen ze een blik op de wereld geven. Via Erasmus+ krijgen onze leerkrachten de kans internationalisering te ervaren. Op iedere school zijn de effecten daarvan fysiek zichtbaar. Zo hebben scholen naar Zweeds voorbeeld de vaste tafeltjes en stoeltjes in de onderbouw weggehaald.

Over 35 jaar werk ik niet meer in het onderwijs, maar ik hoop dat het onderwijsveld de internationale blik aan kinderen blijft geven. Ook hoop ik dat basisschoolleerlingen dan zelf op reis gaan. In het voortgezet onderwijs krijgen leerlingen vaak te maken met internationale uitwisseling, maar in het primair onderwijs is dat nog geen gemeengoed. Ik gun dat alle leerlingen en leerkrachten."

Lees het hele interview met Brigitte hier:

Erasmus Goes Green

‘We moeten ervan uitgaan dat je binnen Europa duurzaam reist’

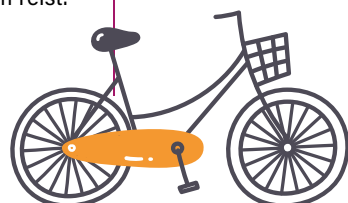
Het project Erasmus Goes Green is een samenwerking van vijf universiteiten, Erasmus Student Network (ESN) en European University Foundation (EUF). Martine Wierenga, Hoofd van het International Office bij de Erasmus Universiteit Rotterdam is een van de betrokken partijen. “Iedereen vindt duurzaamheid belangrijk, maar hoe kunnen we ervoor zorgen dat we ook echt de duurzame keuzes maken? Daar hebben we naar gekeken in dit project.”

Het project brengt de ecologische voetafdruk van Erasmusmobiliteit in kaart en onderzoekt motivatiemiddelen om studenten en medewerkers duurzamer te laten reizen. Martine: “Veel studenten vinden vliegen niet goed, maar maken toch niet de duurzame keuze. Dat komt vooral omdat die meestal duurder en ingewikkelder is. Binnen het project hebben EUF en ESN daarom een Travel Green studentenhandboek gemaakt met tools die studenten kunnen helpen om toch duurzaam naar het buitenland te gaan.”

Want duurzaam reizen kan, daar is Martine van overtuigd. “Er is alleen wel meer nodig dan een top-up van 50 euro. Denk aan betere treinverbindingen op Europees niveau. Maar ook de afspraak dat studenten treinkaartjes vergoed krijgen. En dat ze meer begeleiding krijgen bij het boeken van tickets en uitstippelen van hun reizen.” Volgens Martine moeten we duurzame mobiliteit binnen Europa aanbieden als: standaard. “We moeten ervan uitgaan dat je binnen Europa duurzaam reist. Hiervoor moet er wel voldoende informatie en ondersteuning zijn.”

“Veel studenten vinden vliegen niet goed, maar maken toch niet de duurzame keuze.”

Martine Wierenga

DUURZAAMHEID: ALLES IS URGENT

De partners binnen Erasmus Goes Green ontmoeten elkaar op verschillende online bijeenkomsten en tijdens een afsluitende conferentie in Brussel. “Met dit project hebben we ook weer aandacht gevraagd voor het onderwerp. Het project is nu zo goed als afgesloten, maar het is niet klaar. De resultaten moeten verder worden uitgewerkt binnen de onderwijsinstellingen.” De invulling van het onderwerp duurzaamheid hangt volgens Martine af van wat iemand belangrijk vindt. “Iedereen vindt duurzaamheid belangrijk, maar het kan over van alles gaan. Van veganistisch eten tot duurzaam reizen. Het ene is niet beter dan het andere. We moeten met alles aan de slag. Alles is urgent.”

Martine ziet dat actie nu vooral afhankelijk is van individuen, maar weet dat er ook een waardevol netwerk is gestart: Climate Action Network for International Educators (CANIE). “Dit zijn allemaal medewerkers van onderwijsinstellingen die een voorbeeld willen stellen en aan de slag willen met duurzaamheid. Je staat niet alleen. Je kunt je verenigen. Het is fijn om samen op te trekken met peers van andere instellingen. Dat heb ik gemerkt bij dit project.”

ZOVEEL MOGELIJK MENSEN BETREKKEN

Zelf probeert Martine zoveel mogelijk duurzaam te reizen, maar ze loopt er ook tegenaan dat het ingewikkeld is, ook al heeft de Erasmus Universiteit een duurzaam reisbeleid ingevoerd waarbij medewerkers onder de 700 kilometer duurzaam moeten reizen. “Veel reisbureaus zoeken toch de goedkoopste opties, of ze kunnen geen treinkaartjes boeken in het buitenland. Het helpt echt als je zelf weet op welke sites je de juiste informatie kunt vinden, en waar je de tickets kunt kopen. Het Travel Green handboek tipt bijvoorbeeld de website www.seat61.com, een website van een enthousiaste treinreiziger vol nuttige en inspirerende informatie, waar je zelf niet zo snel terecht zou komen.”

Meer informatie over Erasmus Goes Green:
egg-project-eu.uvsq.fr

Hoe maak je jouw project duurzaam?

Bij Erasmus+ geloven we in de kracht van internationalisering, maar dit brengt ook verplaatsingen met zich mee. Alle beetjes helpen, dus we leggen bij alle activiteiten de nadruk op duurzame keuzes. Weten hoe jij zo duurzaam mogelijk kunt reizen? Laat je inspireren door tips uit de praktijk:

TIP #1 Wees je bewust van je ecologische voetafdruk.

TIP #2 Reis licht en beperk je afval.

TIP #3 Haal alles uit het openbaar vervoer.

Meer informatie, voorbeelden en tips? Download het Erasmus+ E-zine Go Green:

IN HET KORT

Verder lezen? Al het nieuws uit de projecten Erasmus+ vind je op erasmusplus.nl

Taith: een nieuwe wereld van kansen in Wales

Wales heeft sinds dit jaar een eigen uitwisselingsprogramma: Taith! Met dit programma kunnen mensen in Wales over de hele wereld studeren, trainen, vrijwilligerswerk doen en werken. Tegelijkertijd nodigen organisaties internationale partners en studenten uit om hetzelfde in Wales te komen doen. Het programma loopt van 2022 tot 2026 met een investering van £ 65 miljoen van de regering van Wales. Het programma staat open voor leerlingen, vrijwilligers en personeel in allerlei onderwijsomgevingen, waaronder scholen, jongerenorganisaties, vervolgopleiding, beroepsonderwijs en -opleiding, volwassenenonderwijs en universiteiten. Meer informatie: erasmusplus.nl/taith-wales

Trainingen voor hogere kwaliteit in projecten

Dit jaar heeft Erasmus+ Jeugd twee trainingen naar Nederland gehaald en georganiseerd om de kwaliteit van projecten te verhogen. 'The Power of Non Formal Education' gaat over verschillende werkvormen en de kracht van niet-formeel leren, heel belangrijk in projecten van Erasmus+ Jeugd. De training 'Advanced Training On Quality' (ATOQ) reflecteert op jongeren-uitwisselingen en ondersteuning om de kwaliteit te verhogen. Beide trainingen hebben de deelnemers een stap verder geholpen in het organiseren van kwalitatief goede projecten. Ze reageren dan ook erg enthousiast:

- 'Ik was verbaasd hoeveel ik heb geleerd, niet alleen in theorie maar ook in de praktijk.'
- 'Deze training heeft me veel laten zien waar ik nog niet over nagedacht had. Het was echt een eyeopener!'
- 'De training opende mijn ogen voor talloze nieuwe mogelijkheden. Ik voel me beter voorbereid om een jongerenuitwisselingsproject te plannen.'

Laat je niet tegenhouden door angsten

Salim Belmoussa (25) uit Den Haag studeert rechtsgelerendheid aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Toen hij een half jaar oud was, bleek dat hij een progressieve spierziekte heeft. Bepaalde dingen in zijn leven zouden anders gaan dan bij anderen. "Je went eraan en stelt je leven erop in", zegt hij daar zelf over. Zijn spierziekte weerhield hem er in ieder geval niet van om naar Rome te gaan om te studeren aan de LUISS. Bekijk de video met zijn verhaal:

Analyse RAY-netwerk toont impact

Het RAY-netwerk (Research-based Analysis and Monitoring of European Youth Programmes) is een open en autonoom Europees onderzoeksnetwerk. 34 Nationale Agentschappen van de programma's Erasmus+ Jeugd, European Solidarity Corps en hun onderzoekspartners zijn betrokken bij RAY.

De onderzoeksresultaten, rapporten en publicaties laten de impact zien op deelnemers. Wist je bijvoorbeeld dat:

- 66% van de deelnemers culturele diversiteit meer waardeert dan voor deelname aan een project binnen Erasmus+.
- 50% van de deelnemers meer interesse heeft om bij te dragen aan beleidsontwikkeling op het gebied van jongerenwerk dan voor hun deelname aan een project binnen Erasmus+.
- 48% van de deelnemers zich meer Europeaan voelt dan voor deelname aan een project binnen Erasmus+.
- 85% van de deelnemers aan projecten binnen Erasmus+ aangeeft beter in staat te zijn een idee om te zetten in een concrete actie en beter kan samenwerken binnen een team.

Nieuwe website met onderzoeksprojecten

Erasmus+ financiert Europese onderzoeksprojecten over internationalisering. Vaak gaan deze onderzoeken over de impact van projecten en internationale samenwerking. Op de nieuwe website vind je de resultaten van alle onderzoeken. Wil je meer weten over onderzoeksprojecten en -resultaten of gezamenlijke onderzoeksinitiatieven? Check de site: ErasmusplusResearch.eu

Volg de Europareis van Wieneke Maris

Internationaal Aardrijkskundedocent Wieneke Maris (41) reist dit schooljaar kriskras door Europa en bezoekt tijdens haar reis allerlei onderwijsprojecten over duurzaamheid, waaronder enkele projecten van Erasmus+. Wij volgen haar tijdens haar Europareis en hopen onderwijsinstellingen te inspireren op dit onderwerp. Maak kennis met Wieneke, lees haar blogs en bekijk haar vlogs.

erasmusplus.nl/europareis-wieneke

Ontdek de mogelijkheden van Europese fondsen!

Werk je voor een onderwijsinstelling in het Caribisch deel van het Koninkrijk, en wil je nieuwe kennis en inspiratie opdoen in Europa? Download dan onze brochure over de Europese fondsen Erasmus+, eTwinning, Creative Europe, European Solidarity Corps en Horizon Europe! Meer informatie: erasmusplus.nl/europese-fondsen

Inclusieactie van DiscoverEU

Speciaal voor 18-jarigen voor wie deelname aan het reguliere DiscoverEU niet vanzelfsprekend is, is er de DiscoverEU-inclusieactie. Via deze actielijn kunnen organisaties en informele jongerengroepen support aanvragen om een DiscoverEU-reis mogelijk te maken voor alle jongeren. Meer over de DiscoverEU-inclusieactie: erasmusplus.nl/discovereu-inclusie

Ken jij de Centrale Acties al?

Je kunt bij het Nationaal Agentschap Erasmus+ subsidie aanvragen voor internationale mobiliteitsprojecten en partnerschappen, maar er zijn meer subsidiemogelijkheden. Deze mogelijkheden heten 'Centrale Acties' en richten zich op beleids- en capaciteitsontwikkeling. De subsidieaanvraag hiervoor loopt via het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) in Brussel.

De Nationaal Agentschappen blijven graag op de hoogte van je belangstelling voor deze centrale acties en denken mee over de aspecten als impact, duurzaamheid en disseminatie.

Weten waar je aan kunt denken bij 'centrale acties'? Check de site voor de meer info en de deadlines.

erasmusplus.nl/centrale-acties

naam: Stanley Pattiasina

werkzaam als: vrijwilliger bij Youth for Mobility, netwerker bij Palliaki Club en EuroPeer

“Op donderdag 28 augustus 2021 – ik weet het nog precies – gingen vrienden met een project naar Letland. Een dag later werd ik gebeld dat een deelnemer ziek was. Of ik mee wilde. Ik wilde nee zeggen en ze zeiden dat ik gek zou zijn. Alles was al betaald! Zo ben ik toch gegaan. In het vliegtuig boven Riga voelde ik meteen dankbaarheid voor deze kans. Deze reis betekende een keerpunt. In Letland deed ik eerst vooral stoer. Mensen confronteerden me met mijn gedrag en toen kwam er opeens heel veel emotie uit. Ik zal nooit vergeten dat er vervolgens dertig onbekende mensen om me heen stonden om me te knuffelen. Het heeft mijn leven veranderd.

Erasmus+ daagt uit in een veilige omgeving. Zelf heb ik ook geleerd dat er meer is dan mijn bestaan in Nederland, en meer dan mijn dagelijkse bezigheden. Ik ken veel verhalen van mensen voor wie Erasmus+ een ommezwaaai van 180 graden heeft betekend. Erasmus+ draagt bij aan een positieve leefstijl. Het is ook goed om mensen uit andere landen te leren kennen. Dat neemt stereotype ideeën weg omdat je ziet dat we niet zoveel van elkaar verschillen.

Over 35 jaar hoop ik dat 1 op de 40 jongeren de kans heeft om iets te doen met Erasmus+. Ook hoop ik dat Europarlementariërs meer aanwezig zijn bij de activiteiten, zodat ze weten wat er leeft onder jongeren. Persoonlijk wil ik eraan bijdragen dat Erasmus+ meer bekendheid krijgt. Ik wil Europa wakker schudden en laten zien welke kansen er allemaal zijn. Ik ben jong en hongerig en vind dat iedereen van de taart moet kunnen eten.”

Lees het hele interview met Stanley hier:

naam: Juliska van Rossum

werkzaam als: senior beleidsmedewerker bij Afdeling Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW), Rijksdienst Caribisch Nederland

“De afdeling OCW bij de Rijksdienst Caribisch Nederland is de voorpost van het ministerie van OCW in Caribisch Nederland. Drie jaar geleden ben ik voor mijn baan teruggekeerd naar Bonaire, nadat ik hier eerder had gewoond. Ik zit onder meer in een koninkrijksbrede werkgroep om Erasmus+ te promoten en er meer bekendheid aan te geven. Hopelijk komen er dan ook meer aanvragen. De aanvragen zijn nu niet heel hoog in aantal, maar het zijn wel aanvragen in de breedte. Langzaam gaat het vooruit.

Laatst kreeg ik foto's van een middelbare school waarvan leerlingen in België waren. Zij waren zo enthousiast! Daar doe je het voor. Het is een ervaring die je altijd bijblijft. Met Erasmus+ kom je uit je eigen bubbel en uit je eigen referentiekader. Zelf ben ik twee keer op uitwisseling geweest met Erasmus+. Tijdens zo'n uitwisseling ga je de verbinding aan met de plek en de mensen die daar zijn. Je komt in een ander land en andere cultuur. Dat wat vanzelfsprekend of gebruikelijk is, staat op losse schroeven en dat doet wat met je. Je ziet andere manieren van leven. Het opent je wereldbeeld en het perspectief.

Over 35 jaar hoop ik dat het voor iedereen op de Cariben vanzelfsprekend is om op uitwisseling te gaan. Veel mensen komen naar de eilanden toe als toerist of immigrant, maar een stap van het eiland af is niet vanzelfsprekend. Ook vanwege financiële beperkingen. Mensen moeten altijd vliegen en dat is duur. Veel kinderen en jongeren krijgen niet altijd de kans voor een internationale ervaring. Erasmus+ kan daarbij helpen.”

Lees het hele interview met Juliska hier:

DIGITALISERING IN MBO

Afstandsonderwijs met AR in het maritieme beroepsonderwijs

In het project RELAR experimenteert STC Group met mogelijkheden voor remote coaching en skills training met Augmented Reality (AR) voor docenten en studenten in het maritieme beroepsonderwijs.

Via Erasmus+ doen zij dit samen met zes maritieme partnerorganisaties in Noord-, Zuid- en Oost-Europa. STC Group is lead partner in het project.

Is de kapitein ziek en moet een ander bemanningslid het schip veilig naar de haven navigeren? Krijgt een student een opdracht om een pomp na te kijken en is de docent niet in de buurt? Met Augmented Reality (AR) kunnen zij op afstand ondersteuning krijgen van een expert. Met deze functie speelt afstand geen rol meer en kan beroepsonderwijs inclusiever worden. Support is in een paar tellen beschikbaar én digitale ondersteuning bespaart heel veel reiskilometers. Met behulp van digitale werkschema's, waarin leerlussen zijn ingebouwd, kunnen vaardigheden door studenten sneller worden verworven en geborgd.

VEERKRACHT, EFFICIENTIE EN CONTINUÏTEIT

Samen met verschillende Europese partners onderzoekt STC Group de mogelijkheden voor leren op afstand. Zij doen dit met AR en een Head Mounted Tablet (HMT-1). Hiermee willen ze het maritiem beroepsonderwijs veerkrachtiger maken, zodat ze in tijden van crisis sneller kunnen handelen en de continuïteit van het leerproces kunnen waarborgen.

“RELAR geeft de volgende generatie professionals de kans om de toekomst van de maritieme industrie vorm te geven met innovatieve leermiddelen.”

Adrian Butnaru,
programmamanager
digitalisering STC Group

Vanuit een gemeenschappelijk raamwerk voor leren op afstand is een REMote Leer- en examensysteem met AR (RELAR) ontwikkeld. Ook is een communicatieprotocol gemaakt voor hulp op afstand, zodat een duidelijke en efficiënte interactie ontstaat tussen docent en student. Docenten krijgen 'Train the Expert-sessies' en voor studenten zijn er speciale workshops om meer inzicht te krijgen in het ontwerp en de functionaliteiten van het RELAR.

INZET DOCENT DOELMATIGER MET WORKFLOWS

In de industrie wordt al jaren met digital workflows gewerkt. Deze workflows vergen echter een bepaalde mate van

bekwaamheid. Binnen RELAR worden voor onderwijsdoeleinden leerlussen ingebouwd in digitale werkschema's (scenario's), zodat kandidaten met minder ervaring deze bekwaamheden grotendeels zelfstandig kunnen opdoen. Alleen indien studenten niet verder komen, kunnen zij de tutor (docent of ouderejaars) inschakelen voor assistentie (op afstand). Dit maakt de inzet van een docent doelmatiger.

In het RELAR project zijn de fundamenteën van deze nieuwe ROCSTAR-leermethode gelegd: ROCSTAR – Remote Operations, Coaching and Skills Training using Assisted Reality.

“Door studenten vaardigheden te laten opdoen met AR-technologie, worden ze klaargestoomd voor het technisch maritieme onderwijs van de toekomst.”

Marcel Roelofs,
onderwijsmanager
zeevaart STC Group

Hoe pas je digitalisering toe in jouw project?

Digitalisering is een van de prioriteiten van Erasmus+. Het programma steunt organisaties bij het gebruik van digitale tools en leermethoden als aanvulling op fysieke activiteiten. Zo kunnen zij de samenwerking tussen de partnerorganisaties en de kwaliteit van onderwijs verbeteren. Ook draagt het bij aan inclusiever onderwijs. Weten hoe jij digitalisering kunt toepassen in jouw project? Laat je inspireren door tips uit de praktijk:

- TIP #1** Breng de stand van zaken omtrent digitalisering binnen jouw organisatie in kaart.
- TIP #2** Neem deel aan een internationaal contactseminar met digitalisering als thema.
- TIP #3** Internationaliseren zonder naar het buitenland te hoeven? Verdiep je ook in virtuele uitwisselingen.

Meer informatie, voorbeelden en tips? Download het Erasmus+ E-zine Go Digital:

NEDERLANDSE WINNAARS VAN

European Innovative Teaching Award 2022

De European Innovative Teaching Award is een jaarlijks initiatief om innovatieve, interactieve en inclusieve onderwijs- en leerpraktijken van leraren in het zonnetje te zetten. Het thema van 2022 is gekoppeld aan het New European Bauhaus (NEB)-initiatief van de Europese Commissie: Samen leren, creativiteit en duurzaamheid bevorderen. Ontdek de drie Nederlandse winnaars van 2022!

Learning for a Sustainable Future

CKC De Rietzanger

Dankzij het project Learning for a Sustainable Future heeft CKC De Rietzanger nu toekomstbestendig onderwijs. Projectcoördinator Anja Kroesbergen: "Extra bijzonder aan dit project was dat we met het hele team naar Finland zijn geweest. Vanuit het Finse onderwijssysteem hebben we geleerd hoe we milieu kunnen inzetten binnen onze lessen. We hebben heel veel buitenlessen ontwikkeld en zien dat kinderen met meer plezier naar school gaan."

Bekijk hun verhaal:

Claim your Future

Friesland College

Bij project Claim your Future zijn studenten van mbo en hbo in vijf landen in Europa aan de slag gegaan met de regio. Zo heeft deelnemer Arita Vooys een internationale trainingsweek geleid in Litouwen en deelnemer Sander Visser heeft gewerkt aan aspiraties van jongeren in de regio Friesland. "Met een wereld die constant verandert, vind ik het belangrijk om mijn eigen stem te hebben binnen de gemeenschap."

Bekijk hun verhaal:

Project SUSTAIN

Rijksuniversiteit Groningen

Project SUSTAIN heeft als doel middelbare scholieren en docenten te betrekken bij onderzoek naar duurzame landschappen. Projectcoördinator Maaïke de Heij: "Met het project willen we leerlingen laten nadenken hoe we in de toekomst omgaan met het landschap. Ik ben trots op de award omdat het thema learning together, promoting creativity and sustainability heel mooi samenkomt in het project."

Bekijk hun verhaal:

TRAINING AND COOPERATION ACTIVITY (TCA)

Ga mee naar een Europese bijeenkomst van Erasmus+!

Wil je meer kennis vergaren over een bepaald onderwerp tijdens een Europese bijeenkomst? Dat kan met een Training and Cooperation Activity (TCA) van Erasmus+! Een TCA kan over een thema gaan als digitalisering of participatie of het kan je helpen bij het vinden van (inter)nationale samenwerkingspartners.

De TCA's worden georganiseerd door de Nationale Agentschappen van Erasmus+ in de 33 deelnemende landen. Op diverse Europese websites staan overzichten van TCA's. Per bijeenkomst kunnen een aantal deelnemers uit Nederland mee. Dankzij subsidie van Erasmus+ is deelname bijna helemaal gratis.

'Na twee jaar online is het weer volop fysiek'

Judith Dayus, TCA Officer bij Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training

"Tijdens een Europese bijeenkomst leer je meer over een bepaald thema én je doet waardevolle contacten op. Je bent daar met mensen met dezelfde achtergrond en interesses. Door het persoonlijke contact tijdens zo'n bijeenkomst gaat netwerken vanzelf. Na twee jaar online zijn er nu weer volop fysieke bijeenkomsten. Als Nationaal Agentschap organiseren we bijeenkomsten in Nederland en we zoeken deelnemers voor evenementen van collega's in andere landen."

'Een TCA geeft inzichten in hoe het elders gaat'

Juliska van Rossum, senior beleidsmedewerker bij Afdeling Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW), Rijksdienst Caribisch Nederland

"In juni heb ik een TCA gehad in Venetië. Met staff mobility leer je mensen kennen waar je anders niet snel mee in contact zou komen. Wanneer krijg je de kans om met zo'n diverse groep na te denken over uiteenlopende thema's? Een TCA geeft inzichten in hoe het elders gaat. Dat kan herkenbaar zijn of juist anders. Het is super leerzaam om te zien hoe ze het ergens anders aanpakken."

'Groen en Inclusie kunnen niet zonder elkaar'

Irja de Heij, Diversity & Inclusion officer en Sophie Logothetis, Green officer bij Nationaal Agentschap Erasmus+ Jeugd en European Solidarity Corps

"De TCA Green Inclusion in Amersfoort was een ontzettend mooi en intensief seminar met een mooie mix van mensen. Hoe kunnen we de twee EU-prioriteiten groen en inclusie combineren en bestendigen in het werk met jongeren in achterstandssituaties? De onderwerpen raakten precies de goede snaar met de actualiteit, waarbij het bruisde van energie en daadkracht bij alle deelnemers."

Zelf een keer een internationale training bijwonen om de kwaliteit van je projecten te verhogen? Kijk op onze website!

naam: Elif Yilmaz
werkzaam als: ambassadeur bij WilWeg en
bestuurslid bij Nederlandse Wereldwijde Studenten

“Voor mijn opleiding marketingcommunicatie aan ROC Friese Poort heb ik drie maanden stage gelopen bij Happy Erasmus in Valencia. Van Erasmus+ kreeg ik een beurs. Het was een hele leuke tijd. Er waren veel internationale studenten en iedereen sprak Engels. Ik heb geprobeerd wat Spaans te leren, maar ik heb vooral mezelf ontwikkeld. Zo heb ik geleerd flexibel te zijn en me niet veel zorgen te maken. Ik kan chaotisch en hectisch zijn in mijn hoofd, maar dat was daar niet nodig.

Als ik over 35 jaar terugkijk, hoop ik te zien dat studenten hun angst hebben overwonnen en dat ze makkelijker naar het buitenland gaan. Zelf wil ik de wereld overreizen en om de zoveel jaar in een ander land wonen. Ik hoop dat ik veel plekken heb gezien als ik 35 ben. Ik zou het ook mooi vinden als ik mijn ervaringen kan delen en internationalisering samen met anderen groot kan maken.

Persoonlijk zie ik een buitenlandervaring als een must voor je eigen groei en persoonlijkheid. Mijn buitenlandstage heeft grote impact op mij gehad en ik wil dat anderen dit ook kunnen ervaren. Laat je niet tegenhouden en: alleen krijg je veel meer mee. Als je gaat met iemand die je kent, dan trek je naar elkaar toe. Zoek in het buitenland geen Nederlanders op, maar mensen van het land zelf of andere internationale studenten. Je maakt makkelijk vrienden. Met de mensen die ik heb leren kennen, heb ik nog steeds contact.”

Lees het hele interview met Elif hier:

naam: Aart Bos
werkzaam als: global leader bij MasterPeace

“MasterPeace is elf jaar geleden opgericht. We begonnen vanuit de droom voor een wereldwijde vredesbeweging, samen met jongeren vanuit meerdere culturen. Inmiddels zijn we in een netwerk van 60 ngo's actief in 45 landen met 100.000 jongeren. Ik ben er tien jaar geleden bij gekomen. Ik wilde als persoon bijdragen aan een betere samenleving en ik ben goed in het bouwen van organisaties. Formeel ben ik ceo, maar ik ben niet eind executive. Als kernteam faciliteren we het delen van kennis, analyseren en testen.

Toen ik bij MasterPeace kwam, was de urgentie groter dan ooit en die is alleen nog maar groter geworden. We hebben nu te maken met oorlog in Europa, ervaren de klimaatconsequenties wereldwijd en zien toegenomen ongelijkheid. Je kunt toekijken of je kunt wat doen. Wij hebben ervoor gekozen wat te gaan doen, niet naïef maar ook niet negatief. Via Erasmus+ kunnen we ngo's laten samenwerken in een model van change makers. Op die manier hopen we versnippering tegen te gaan.

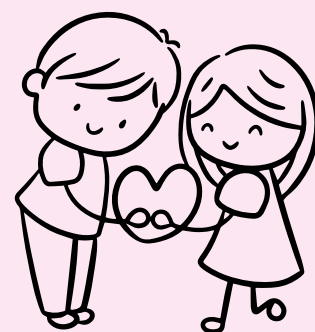
Erasmus+ is een goed antwoord op complexe uitdagingen in Europa en het bij elkaar houden van Europa. Europa is steeds relevanter en dat maakt het alleen maar logisch. Wat nodig is in de wereld en waar Erasmus+ bij helpt, is dat we elkaars cultuur gaan begrijpen. Door culturele uitwisseling kun je jezelf en de ander begrijpen, zowel op mensniveau als op systeemniveau. Met Erasmus+ kun je leren van elkaars cultuur en van elkaars aanpakken. Alleen kun je het niet. Het is zo complex dat je het samen moet doen. Erasmus+ is daarvoor een mooi platform, met financiële mogelijkheden.”

Lees het hele interview met Aart hier:

Jongerenparticipatie

Jongeren in de jeugdzorg delen hun ervaringen via Levvel MEE

Met steun van Erasmus+ Jeugd is binnen zorgorganisatie Levvel een participatiegroep van jongeren opgericht: Levvel MEE (Met Eigen Ervaring). Alle deelnemende jongeren hebben hun eigen ervaringen in de jeugdzorg, bijvoorbeeld als kind in een pleeggezin en met therapie in de GGZ. Het idee voor de groep ontstond in gesprekken met jongeren die al langer meedenken en meepraten binnen Levvel. De jongeren hebben de groep zelf vormgegeven. Medewerkers van Levvel kunnen om hun input vragen, maar het liefst bedenken de jongeren hun eigen projecten.

PODCASTS EN VIDEO'S

Zo is Valesca vorig jaar gestart met een reeks podcasts, waarin jongeren en een host in gesprek gaan over taboeonderwerpen. Ook heeft Kelsey als 'biologisch kind in een pleeggezin' samen met andere jongeren video's gemaakt over de ervaringen van 'eigen kinderen' in de pleegzorg. Deze video's worden nu gebruikt bij bijeenkomsten voor (aspirant-) pleegouders en bij trainingen voor pleegzorgwerkers van Levvel.

GETEKEND DOOR HET LEVEN

In het meest recente project 'Getekend door het leven' delen jongeren én collega's van Levvel hun ervaringsverhaal vanuit hun tatoeage, in de combinatie van fotografie en poëzie. Fleur heeft de foto's en gedichten verwerkt in een bundel. Ze vertelt: "Ik vind het enorm waardevol om mijn eigen ervaringen in te zetten bij Levvel MEE. Vooral als het gaat om wat ik zelf heb gemist in de zorg en wat ik graag anders had gezien. Maar ook wat ik juist fijn of goed vond, en dit proberen mee te nemen in projecten. Naast toffe dingen doen, is er ook steeds een nieuwe uitdaging op persoonlijk vlak. We kunnen altijd leren en groeien. Ik ben echt trots op het tatoeageproject. Zowel op hoe we dit hebben neergezet, als op de jongeren die deelnamen."

Foto van Kelsey (links) en Fleur (rechts) tijdens de fotografieworkshop. Ze leggen de tatoeage van Kelsey vast. Deze foto is een still uit de making of film.
Credit: LineUp Media/De Jeugd van Nu.

Credit: LineUp Media/De Jeugd van Nu.

[Meer over Jongerenparticipatie?](#)

Nieuw in 2023: Mobiliteitsprojecten voor breedtesport

Wil je de kennis binnen jouw sportorganisatie vergroten? Loop mee bij een sportvereniging in een ander Europees land, of geef training of coaching in het buitenland! Vanaf nu kun je hiervoor subsidie aanvragen bij Erasmus+ Sport. Programma-adviseur Jurgen Aarden beantwoordt enkele vragen.

VOOR WIE IS DEZE SUBSIDIE BEDOELD?

De nieuwe subsidielijijn is voor breedtesportverenigingen en -organisaties, of voor organisaties waarvan deelname aan een project meerwaarde heeft voor de breedtesport in Nederland of Europa. Deelnemers zijn bijvoorbeeld coaches, vrijwilligers of bestuurders van sportverenigingen.

WAT IS BREEDESPORT?

Onder breedtesport valt fysieke vrijetijdsbesteding op niet-professioneel niveau door mensen van alle leeftijden voor gezondheids-, educatieve of sociale doeleinden.

WAAROM DEZE SUBSIDIELIJN?

We willen dat de breedtesport zich blijft ontwikkelen. Dit is belangrijk voor het promoten van fysieke activiteit, een gezonde leefstijl, het opbouwen van relaties, sociale inclusie en gelijkheid. Het subsidieprogramma heeft verschillende doelen:

- Capaciteitsopbouw binnen breedtesportsportverenigingen en -organisaties
- Vergroten van kennis bij coaches, vrijwilligers en bestuurders
- Promotie van Europese waarden, toegankelijk/passend sportaanbod, goed sportbestuur, integriteit in sport, duurzame ontwikkeling én onderwijs en training in en door sport
- Promotie van een actieve, gezonde en duurzame leefstijl en actief burgerschap
- Opzetten van een Europees netwerk voor coaches, vrijwilligers en bestuurders in de breedtesport

WAT IS ER MOGELIJK?

Een Mobiliteitsproject voor breedtesport ga je altijd aan in samenwerking met een partnerorganisatie in een ander Europees land. De totale projectduur is 3 tot 18 maanden. Daarvan is een deel een fysieke activiteit.

Hiervoor zijn twee mogelijkheden:

1. Bij job shadowing (2-14 dagen) ga je voor een korte periode naar een ontvangende organisatie in een ander land. Je kijkt mee in de dagelijkse werkzaamheden van een medewerker en doet zo nieuwe kennis, ideeën en vaardigheden op.
2. Bij coaching- of trainingsactiviteiten (15-60 dagen) ga je naar een ontvangende organisatie in een ander land om te coachen of training te geven.

Praktisch

Deadlines 2023

23 februari 2023 en 4 oktober 2023

Deelnemers per project

Maximaal 10 deelnemers van eenzelfde organisatie

Meer weten? Kijk op de website:

eTwinning onderdeel van het European School Education Platform

Het vertrouwde digitale platform eTwinning is sinds dit jaar onderdeel van het European School Education Platform (ESEP). Dé ontmoetingsplek voor iedereen werkzaam in het onderwijs, denk aan schoolpersoneel, onderzoekers, beleidsmakers en andere deskundigen. Het richt zich op diverse onderwijsniveaus (van het vroegschoolse onderwijs tot hoger onderwijs). En sinds kort is het ook de thuisbasis van eTwinning, de community voor scholen in Europa.

Alles onder één dak!

Nu alles onder één dak is te vinden, wordt het gemakkelijker voor scholen in Nederland om informatie te vinden over Europees onderwijs. Waar voorheen informatie verspreid werd tussen de School Education Gateway en de eTwinning-website, is nu alles te vinden via het European School Education Platform.

Via ESEP kunnen scholen online trainingen volgen op diverse vlakken. Denk bijvoorbeeld aan: de kwaliteit verhogen van een eTwinning-project, het starten van een blended mobility via eTwinning en Erasmus+ of het integreren van STEAM in projecten. Daarnaast is de online community voor scholen 'eTwinning' ook te vinden via ESEP.

Ontwikkelingen in 2023

De eerste versie van ESEP biedt scholen de belangrijkste diensten om partners te vinden en projecten te ontwikkelen. Aanvullende functies, waaronder de volledige inhoud van de School Education Gateway, zullen in de loop van 2023 beschikbaar worden gemaakt. In de tussentijd blijft School Education Gateway online.

ETWINNING

eTwinning is een online community die een internationale samenwerking tussen onderwijzers in Europa mogelijk maakt. Zodra een docent een gratis account aanmaakt kan er op zoek worden gegaan naar een enthousiaste schoolpartner om samen een project mee te starten.

school-education.ec.europa.eu

**Ben je benieuwd welke initiatieven er nog meer zijn?
Bekijk deze Europese netwerken en platforms ook eens!**

EQAVET

EQAVET is het Europese referentiekader voor kwaliteitsborging in het mbo. Het referentiekader is gebaseerd op de Plan-Do-Check-Act-cyclus en bevat indicatoren en descriptoren op nationaal en instellingsniveau. eqavet.nl

SALTO YOUTH RESOURCE CENTRES

SALTO-Youth biedt informatie en hulpmiddelen op het gebied van jongerenwerk, opleiding en netwerken, begeleiding van projecten Erasmus+, en een platform om projectpartners binnen Erasmus+ te vinden. salto-youth.net

EUROPEAN YOUTH PORTAL

Op de European Youth Portal kun je meer lezen over de mogelijkheden die Europa jongeren biedt. Je vindt hier verrassende nieuwsberichten, leuke wedstrijden en interessante artikelen online over alles wat jongeren in Europa bezighoudt. europa.eu/youth

EPALE

EPALE is een online community voor professionals en vrijwilligers die werken met lerende volwassenen. Het platform biedt informatie over de laatste trends, innovaties, activiteiten, beleid en onderzoek, zowel binnen Nederland als over de grenzen heen. epale.ec.europa.eu

EUROPEAN SOLIDARITY CORPS

Het European Solidarity Corps is een Europees subsidieprogramma van de Europese Unie voor jongeren en maatschappelijke organisaties. Met subsidie kunnen bijvoorbeeld Europese Vrijwilligersprojecten en Solidariteitsprojecten worden opgezet die een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij op zowel Europees als lokaal niveau. europeansolidaritycorps.nl

EURAXESS

Researchers in Motion is een uniek pan-Europees initiatief dat informatie en ondersteunende diensten aan professionele onderzoekers levert. Gesteund door de Europese Unie, lidstaten en geassocieerde landen, ondersteunt het de mobiliteit en loopbaanontwikkeling van onderzoekers en bevordert het de wetenschappelijke samenwerking tussen Europa en de wereld. euraxess.nl

CREATIVE EUROPE

Creative Europe is het Europese programma voor de culturele en audiovisuele sector. Het bestaat uit drie sub-programma's: MEDIA (voor film, tv en games), Cultuur (voor alle andere vormen van cultuur en creativiteit) en Cross-Sectoraal (voor projecten die zowel de audiovisuele en culturele sector omvatten, en voor journalistiek). creativeeuropedesk.nl

GO EUROPE (EURODESK NEDERLAND)

Eurodesk is het Europese informatienetwerk voor jongeren met onafhankelijke informatie over uitwisselingen, vrijwilligerswerk en (vakantie)werk, studeren, stage lopen, taalcurssussen, wonen en reizen in Europa. Ook met vragen over jouw buitenlandervaring kun je bij hen terecht. go-europe.nl

HORIZON EUROPE

Horizon Europe bouwt voort op het succes van Horizon 2020 voor de periode 2021-2027. Met Horizon Europe wil de Europese Commissie (EC) het concurrentievermogen van Europa vergroten door wetenschap en innovatie te stimuleren. rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/horizon-europe-onderzoek-en-innovatie

“Volwasseneneducatie is een leven lang ontwikkelen en met Erasmus+ is dat van iedereen.”

Werkt jouw organisatie met of voor lerende (jong)volwassenen? Is het leren of ontwikkelen gericht op het bevorderen van inclusie en/of het toeleiden richting de arbeidsmarkt? En wil je je kennis en vaardigheden op peil houden of iets nieuws leren of maken?

Het programma Erasmus+ biedt allerlei mogelijkheden voor begeleiders, leerders en betrokkenen in de formele, informele en non-formele volwasseneneducatie.

Wat betekent Erasmus+ voor de volwasseneneducatie? Deze mensen gingen je voor:

ARINE HUIJBOOM

“Erasmus+ betekent voor mij Europa”, aldus Arine Huijboom van Networkpro. “Je woont immers in Nederland, maar je leeft in Europa. Ik ben ontzettend dankbaar dat we onze projecten op Europees niveau kunnen uitvoeren.”

BAS GOEDENDORP

Ook Bas Goedendorp van TSI Foundation is erg te spreken over de steun van Erasmus+. “Onderdeel van de steun is een gemeenschap van mensen die met je willen meedenken. Een gemeenschap die wil.”

RIA VAN RAS

Ria van Ras van Stichting ABC is zelf een succesverhaal te noemen. Op latere leeftijd heeft ze leren lezen dankzij een project van Erasmus+, waarvoor ze nog altijd dankbaar is. “Erasmus+ heeft mijn wereld vergroot, blijer gemaakt en laat mij nog steeds groeien!”

Ook een Europees project starten binnen de volwasseneneducatie? Bekijk onze mogelijkheden:

COLLOFON

Dankwoord Wij willen alle deelnemers aan het programma Erasmus+ hartelijk danken voor hun inzet, in het bijzonder iedereen die heeft bijgedragen aan dit magazine.

Erasmus+ Magazine 2023

© 2022/2023, Nationale Agentschappen
Erasmus+ Onderwijs & Training
Erasmus+ Jeugd
Erasmus+ Sport

Vormgeving: Schinkelshoek Communicatie

Fotografie: Marit Hazebroek

Teksten: Tefke van Dijk, De Schrijfzolder

Deze publicatie is mogelijk gemaakt met subsidie van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Europese Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is beschreven. Bij het samenstellen van deze publicatie is getracht zo nauwkeurig en compleet mogelijk informatie te geven. Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Nuffic en het Nederlands Jeugdinstituut voeren als Nationale Agentschappen het Europese subsidieprogramma Erasmus+ uit.

Nuffic Kortenaerkade 11, 2518 AX Den Haag
070 4260 260 info@erasmusplus.nl

Nederlands Jeugdinstituut Churchillaan 11, 3527 GV Utrecht
030 2306 344 erasmusplus@nji.nl

erasmusplus.nl

[f](#) [t](#) [in](#) [@](#) [@erasmusplusjeugd](#)

Volg Erasmus+ ook op social media!

 Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

 erasmus+